

MINISTERIE
VAN BINNENLANDSE ZAKEN,
BEZITSVORMING EN P.B.O.

B. V. D.

No. : 479.356
Bijl. : 1. (3 blz.)

Betr.: Russisch-Nederlandse
culturele samenwerking

'S-GRAVENHAGE, - 8 JAN. 1959
Stadhoudersplantsoen 25

PA 57618

GEHEIM

Hiermede heb ik de eer Uwe Excellentie, ten verfolge op mijn schrijven no. 473.471 dd. 12 november 1958 over hetzelfde onderwerp, een rapport aan te bieden betreffende "Russisch - Nederlandse culturele samenwerking".

Hierin wordt belicht op welke wijze de leiding van de Vereniging "Nederland - USSR" stelling heeft genomen tegenover de recente weigering van de Nederlandse regering van visa aan een Sowjet-Russische culturele delegatie.

HET HOOFD VAN DE DIENST/

Mr. L. Einthoven

Aan Zijne Excellentie
de Minister President
Plein 1813 no. 4
te
'S-GRAVENHAGE.

GEHEIM

G E H E I M

RUSSISCH-NEDERLANDSE CULTURELE SAMENWERKING.

Door de "Unie van Sowjet-verenigingen van vriendschap en culturele betrekkingen met het buitenland" zijn in november 1958 visa aangevraagd voor een viertal Russen, die op uitnodiging van de Vereniging "Nederland - USSR" een bezoek van circa tien dagen aan Nederland wensten te brengen ter bestudering van het culturele en wetenschappelijke leven.

De samenstelling van de delegatie zou als volgt zijn:

MIKHAILOW, professor Aleksandr Aleksandrowitsj (1888), directeur van de Poelkowo-sterrenwacht te Leningrad, corresponderend lid van de Academie van Wetenschappen van de USSR;

LAPIN, professor Petr Iwanowitsj (1909), botanicus te Moskou, plv. directeur van de Centrale Botanische Tuin van de Academie van Wetenschappen van de USSR;

NESTEROW, professor Anatolii Innokentiewitsj (1895), lid van de Academie van Medische Wetenschappen der USSR en directeur van het Staats-Research-Instituut voor Reumatiekbestrijding;

KHOROKHORDIN, Vladimir Federowitsj (1928), ambtenaar van de "Unie van Sowjet-verenigingen van vriendschap en culturele betrekkingen met het buitenland".

De hoogleraren zijn allen bestuursleden van de Sowjet-Russische vereniging "USSR - Nederland" in oprichting, KHOROKHORDIN is secretaris van deze vereniging.

Vooruitlopend op de beslissing, welke van Nederlandse zijde zou worden genomen op de visum-aanvragen, zijn Theun U. de VRIES en Wim HULST, respectievelijk voorzitter en secretaris van de Vereniging "Nederland - USSR", op 25-11-1958 begonnen hier en daar het verwachte bezoek aan te kondigen. Door Theun de VRIES werden een aantal Nederlandse intellectuelen ingelicht, die in het verleden contact hebben gehad met Russische wetenschapsmensen. Hiertoe behoorden onder meer:

Prof. Dr. M.G.J. MINNAERT, directeur van de Sterrenwacht te Utrecht;

G E H E I M

G E H E I M

Prof. Dr. J.H. OORT, directeur van de Sterrenwacht te Leiden;
Prof. Dr. P.T. OOSTERHOFF, adjunct-directeur van de Sterrenwacht te Leiden;

Prof. Dr. J.C. DORST, verbonden aan de Landbouwhogeschool te Wageningen;

Prof. Dr. J. GOSLINGS, hoofd van de interne kliniek van het Academisch Ziekenhuis te Leiden;

Dr. J. van BREEMEN, reumatoloog te Amsterdam;

Dr. G. van DAM, reumatoloog te Amsterdam;

en voorts waarschijnlijk:

Prof. Dr. A.J.P. OORT, verbonden aan de Landbouwhogeschool te Wageningen;

Prof. Dr. T.H. THUNG, verbonden aan de Landbouwhogeschool te Wageningen;

Dr. A.J. VERHAGE, voorzitter van het Productschap voor Siergewassen te Den Haag.

Volgens De VRIES zouden allen gunstig hebben gereageerd op dit nieuws en zich bereid hebben verklaard de Russen te ontvangen. De VRIES heeft overigens niet nagelaten waar hem dat te pas kwam erop te wijzen, dat door de Nederlandse autoriteiten nog moest worden beslist over de visum-aanvragen voor de Russische delegatie; de vereniging achtte weliswaar geen termen aanwezig, waarop de visa zouden kunnen worden geweigerd, maar de zaak zou wellicht getraineed kunnen worden.

De leiding van de Vereniging "Nederland - USSR" heeft de weigering van visa door de Nederlandse autoriteiten hoog opgenomen en zich geruime tijd beraden op een "passend antwoord".

Op 18-12-1958 liet zij de weigering via het ANP officieel bekend maken. Gelijkzeitig werd in "De Waarheid" namens de vereniging een tendentiekus artikel gepubliceerd, waarin werd gesuggered, dat door het Nederlandse visumbeleid een waardevol con-

noort bij schrijven no. : 479.556

- 3 -

GEHEIM

tact, dat ook door Nederlandse geleerden op prijs zou worden gesteld, verloren was gegaan.

N.B. Volgens een bericht, waarvan geen bevestiging kon worden verkregen, zouden alle leden van de Sowjet-Russische delegatie zich eind november reisvaardig in Moskou hebben bevonden, ook Prof. MIKHAILOW uit Leningrad.

6 januari 1959

GEHEIM